

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะในตนเองและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา

ชื่อผู้เขียน นางสาวพัชรินทร์ ลิ้มทะราช

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารุณี พองแก้ว	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพร เป็ลียนผดุง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คาราวรรณ ต๊ะปินดา	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ธนารักษ์ สุวรรณประพิศ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การระบาดของโรคเอดส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น อาจเนื่องจากการที่วัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากฮอว์โมนเพศ พัฒนาการทางเพศ การกระตุ้นจากสื่อทางเพศต่างๆ และค่านิยมที่เชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องปกติ จึงทำให้วัยรุ่นมีความอยากรู้ อยากลองในเรื่องเพศและการมีเพศสัมพันธ์ ส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี แนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยลดและป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้ คือ การพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งเป็นโปรแกรมที่สร้างเสริมให้บุคคลตระหนักถึงการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และมีทักษะในการป้องกันตนเองจากสถานการณ์ที่ชักนำสู่การเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะในตนเอง

และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา ในโรงเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา ตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม 2543 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2544 ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 32 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มๆ ละ 16 ราย กลุ่มทดลองได้รับการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ที่ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในตนเอง ความเห็นใจผู้อื่น การตระหนักในพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การยอมรับความแตกต่างระหว่างเพศ ทักษะการปฏิเสธและการเจรจาต่อรอง ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้องและปลอดภัย ความรู้เรื่อง พัฒนาการเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น พฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อารมณ์ทางเพศและการจัดการกับอารมณ์ทางเพศ และอันตรายของโรคเอดส์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดัดแปลงและสร้างขึ้น ประกอบด้วย โปรแกรมการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ แบบรวบรวมข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะในตนเอง และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้สถิติทดสอบ ที สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากการศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้สมรรถนะในตนเองสูงกว่าก่อนการศึกษาและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$ และ $p < .001$ ตามลำดับ) และภายหลังจากการศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำกว่าก่อนการศึกษาและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$ และ $p < .001$ ตามลำดับ)

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสามารถลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนได้ การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ผู้วิจัยจึงเสนอว่าโปรแกรมนี้สามารถประยุกต์ในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มอื่นๆ ได้ เช่น กลุ่มวัยรุ่นหญิง เป็นต้น

คำสำคัญ: โปรแกรมการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การรับรู้สมรรถนะในตนเอง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

Thesis title	Effects of Skills Development for Prevention of Sexual Risk Behavior on Perceived Self-Efficacy and Sexual Risk Behavior Among Male Vocational Students	
Author	Miss Patcharin Simtaraj	
M.N.S.	Medical and Surgical Nursing	
Examining committee :	Assistant Prof. Dr. Warunee Fongkeaw	Chairman
	Assistant Prof. Siriporn Plianpadoong	Member
	Assistant Prof. Dr. Taweeluk Vannarit	Member
	Assistant Prof. Dr. Darawan Thapinta	Member
	Associate Prof. Thanaruk Suwanprapise	Member

Abstract

The AIDS prevalence has increased the exposure of adolescents to HIV infection. Sex hormones, the development of sexual characteristics, motivation from sexual multimedia and a belief that unmarried sexual intercourse is usual may effect adolescents, and cause them to be curiosity and try sexual intercourse, thus leading to risk of HIV infection. One method in reducing or preventing HIV infection is the development of skills to prevent sexual risk behavior and promote self-awareness of sexual risk behavior and positive attitudes to prevent sexual risk behavior and self-protection skills from situations of sexual risk behavior.

The purpose of this quasi-experimental research was to determine the effects of skills development for perceived self-efficacy and prevention of sexual risk behavior among male vocational students using a pre and posttest research design. The participants were male vocational students at Phayao Vocational School. The study was conducted from July 2000 to February 2001. Thirty-two

participants were selected by purposive sampling and divided into a control and an experimental group of sixteen to each group. The experimental group attended the skills development training for the prevention of sexual risk behaviors which included: self awareness, empathy, sexual risk behavior awareness, gender differentiation, negotiation and refusal skills, decision making and problem solving skills, coping with emotion skills, condom usage skills, and knowledge regarding adolescent developmental, human sexual behavior, sexual risk behavior, sexual sensation and coping with sexual sensation, and the dangerous of AIDS. The control group did not receive the skills development training for the prevention of sexual risk behaviors. The research instruments were applied by the researcher and comprised the skills development for prevention of sexual risk behavior program, a demographic data form, a perceived self-efficacy questionnaire and a sexual risk behavior questionnaire. Data were analyzed using the t-test for dependent paired-sample and the analysis of covariance statistics. The results revealed that after the intervention the perceived self-efficacy score of the experimental group was statistically significant higher than before the intervention and significantly higher than that of the control group ($p < .001$ and $p < .001$ respectively). In addition, the sexual risk behavior score of the experimental group was statistically significant lower than before the intervention and significantly higher than that of the control group ($p < .001$ and $p < .001$ respectively).

The results of this study showed that the skills development for prevention of sexual risk behavior program could reduce sexual risk behavior among adolescents and young people. This study is one effective strategy for the prevention of HIV infection. The researcher suggested that this program could be applied to other groups such as female adolescents.

Keyword: skills development for prevention of sexual risk behavior program, perceived self-efficacy, sexual risk behavior